

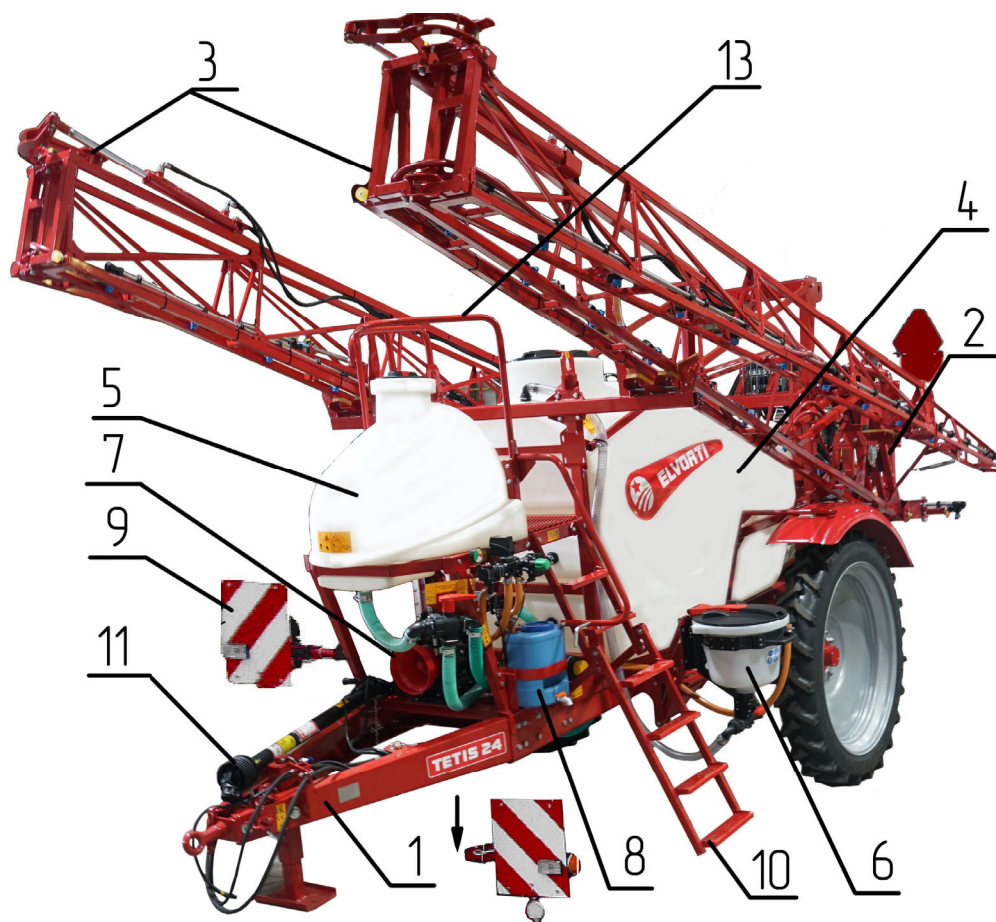
Загальна будова обприскувача TETIS 24

Обприскувач причіпний TETIS 24 призначений для обробки всіма видами отрутохімікатів рослин зернових, просапних і технічних культур та парів. Під час боротьби з бур'янами обприскувачем вносять гербіциди, інсектицидами знищують шкідників і комах, а фунгіциди застосовують від хвороб, грибків та бактерій сільськогосподарських культур. Технічна характеристика обприскувача TETIS 24 наведена у таблиці 1.

Таблиця 1. Технічна характеристика обприскувача TETIS 24

Назва показника	Одиниця виміру	Значення показника
Продуктивність за 1 год. основного часу	га/год	6 км/год – 14,4; 12 км/год – 28,8
Робоча ширина захвату за кроку встановлення розпилювачів 0,5 метра	м	24
Кількість розпилювачів	шт.	48
Робоча швидкість руху на основних операціях	км/год	6-12
Норма внесення робочої рідини	л/га	50-300
Ширина колії коліс (регульована)	м	1,4 - 2,4
Висота встановлення штанги (регульована)	м	0,6 - 1,85
Тип насоса	мембранно-поршневий	
Тип привода насоса	від ВВП трактора	
Частота обертання вала насоса	об/хв.	540
Робочий тиск, створюваний насосом, не більше	МПа (Bar)	1,5 (15)
Максимальний робочий тиск в системі нагнітання	МПа (Bar)	1,5 (15)
Об'єм бака для хімпродукту	л	3200
Об'єм бака для промивання системи	л	250
Об'єм бачка для миття рук	л	15
Тип перемішувального пристрою	гідромішалка ежекторна	
Число секцій штанги	шт.	3
Маса суха (конструктивна)	кг	2300±5%
Габаритні розміри в робочому положенні:		
довжина	м	5,8
ширина	м	24
висота	м	3,3
Габаритні розміри в транспортному положенні:		
довжина	м	5,8
ширина	м	2,6
висота	м	3,5
Транспортна швидкість, не більше	км/год	15
Дорожній просвіт, не менше	мм	300
Кут поперечної статичної стійкості, не менше	град	30

Основою несучої конструкції обприскувача є одновісний напівпричіп, на рамі 1 (рисунок 1) якого змонтовано механізм навіски секцій 2, який складається з рухомої рамки і балансирного механізму. До балансирного механізму шарнірно приєднані трисекційні штанги 3 лівої і правої секцій, виготовлені у вигляді просторової ферми.

Рисунок 1. Обприскувач TETIS 24 (загальний вигляд):

1 – рама; 2 – механізм навіски секцій; 3 – трисекційні штанги секцій; 4 – бак для хімрозчину; 5 – бак для промивання системи; 6 – змішувач (міксер); 7 – мембранно-поршневий насос; 8 – бак для миття рук; 9 – світлосигналізація; 10 – драбина; 11 – карданний вал.

В передній частині рами змонтована причіпна скоба і домкрат для зручності приєднання до енергетичного засобу і зберігання обприскувача у відчепленому стані. Зверху на рамі 1 встановлено три баки. Великий бак 4 призначений для зберігання хімрозчину, а малий бак 5 – для чистої води, необхідної для промивання системи після закінчення роботи. Чиста вода зберігається також у баку 8. Вона використовується для миття рук.

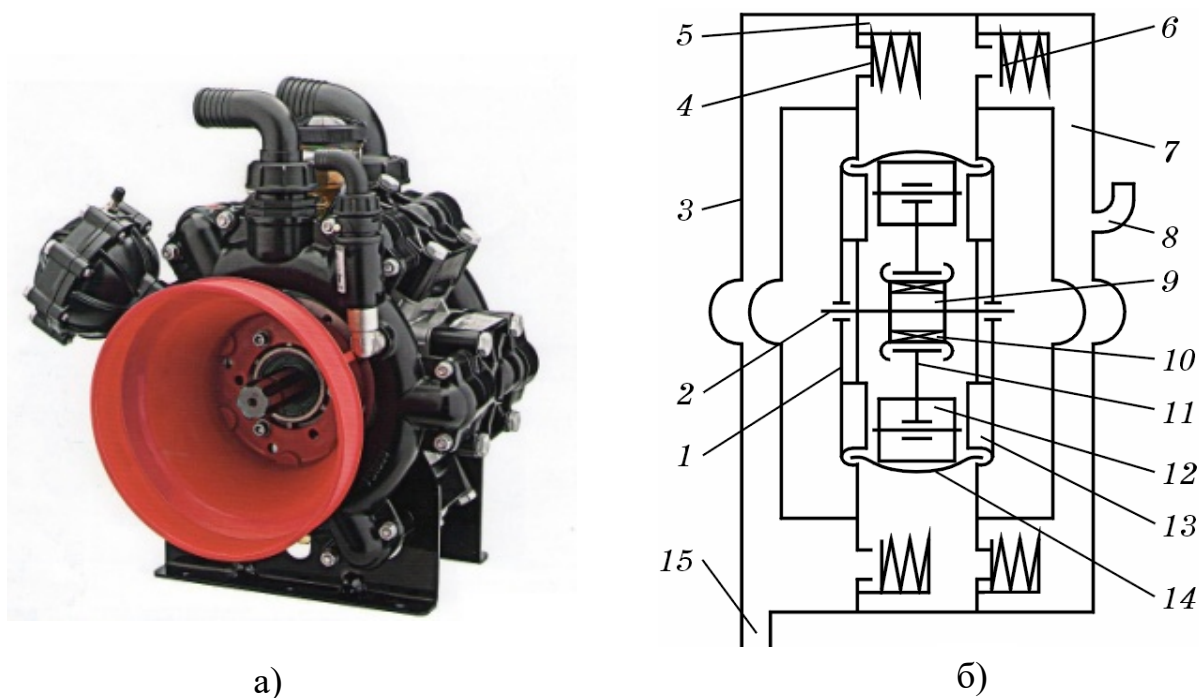
На обприскувачі TETIS 24 використовується мембранно-поршневий насос 7, який приводиться в дію від ВВП енергетичного засобу через карданний вал 11. Він створює максимальний тиск в напірній магістралі для подачі робочої рідини 1,5 МПа.

На рамі 1 обприскувача змонтовано також міксер 6, у якому готується розчин отрутохімікату і з якого він подається для заправки у великий бак для хім-розчину 4.

Обприскувач TETIS 24 обладнаний двома незалежними гідросистемами: гідросистема «вода», використовується для транспортування води і розчину отрутохімікату, гідросистема «олива», з'єднана з роздільно-агрегатною гідросистемою енергетичного засобу і служить для переведення обприскувача з робочого положення у транспортне і навпаки.

Керування роботою обприскувача забезпечує комп'ютер серії BRAVO 180S та електричний блок керування.

Мембранно-поршневий насос (рисунок 2, а) призначений для подавання робочої рідини з резервуара до розпилювального пристрою під тиском, необхідним для розпилення струменя робочої рідини на дрібні краплинки і надання їм певної швидкості, а також для самозаправлення обприскувача, приготування і перемішування робочої рідини в резервуарі.

Рисунок 2. Насос мембранно-поршневий:

а) загальний вигляд; б) схема; 1 – корпус; 2 – вал; 3 – всмоктувальний колектор; 4 – всмоктувальний клапан; 5 – кришка; 6 – нагнітальний клапан; 7 – нагнітальний колектор; 8 – нагнітальний канал; 9 – ексцентрик; 10 – голчастий підшипник; 11 – шатун; 12 – поршень; 13 – циліндр; 14 – мембрана; 15 – вхідний канал.

Насос складається з корпусу 1 (рисунок 2, б), в якому на підшипниках встановлено вал 2 з ексцентриком 9, а радіально до осі в корпусі розміщено шість циліндрів 13. У циліндрах 13 влаштовано поршні 12, які з'єднуються з шатунами 11, а вони, у свою чергу, з ексцентриком 9 вала 2 за допомогою голчастих підшипників 10. Над поршнями встановлено мембрани 14, над якими

влаштовано клапанні коробки зі всмоктувальними 4 і нагнітальними 6 клапанами, об'єднаними у всмоктувальний 3 та нагнітальний 7 колектори.

Під час роботи від вала відбору потужності за допомогою карданної передачі в обертання приводиться вал 2 насоса. Ексцентрик 9 через шатуни 11 приводить у зворотно-поступальний рух поршні 12, які надають мембранам 14 коливного руху, змінюючи робочий об'єм у клапанних коробках. При збільшенні об'єму в кожній коробці відкривається всмоктувальний клапан 4, а при зменшенні – нагнітальний клапан 6.

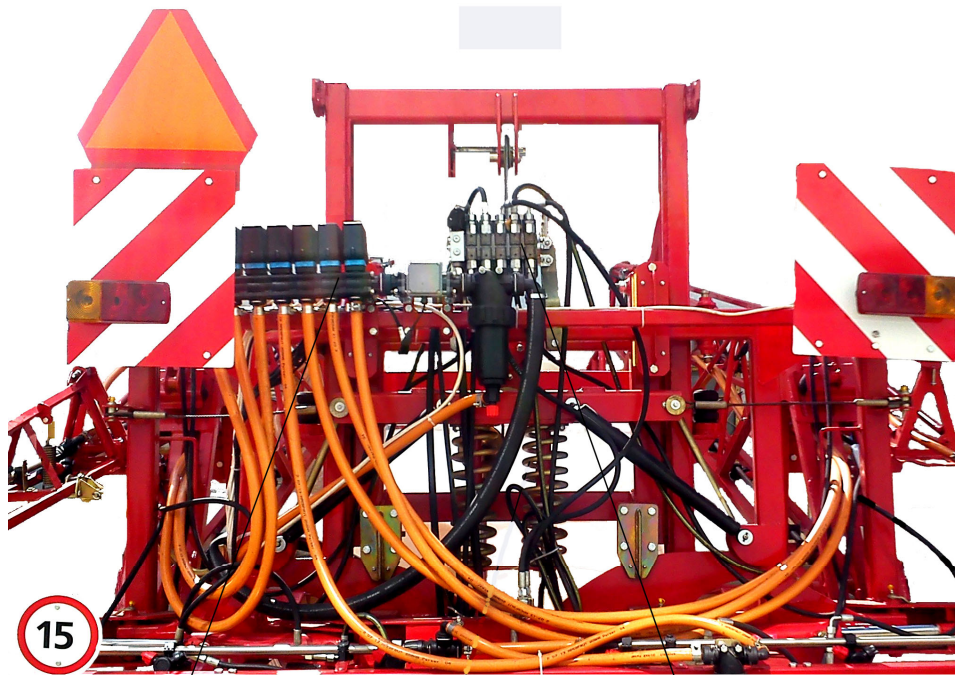
Оскільки процеси всмоктування і нагнітання рівномірно чергуються по всьому колу обертання ексцентрика, відбувається безперервне рівномірне засмоктування робочої рідини через вхідний канал 15 і рівномірне подавання рідини в нагнітальну магістраль через нагнітальний канал 8.

Тиск робочої рідини в нагнітальній магістралі регулюють за допомогою блока керування і контролюють манометром.

Механізм навіски секцій призначений для монтування штанг лівої і правої секцій, утримування штанг у складеному положенні під час переїздів оприскувача і в робочому положенні під час внесення отрутохімкатів та регулювання положення штанг по висоті в залежності від оброблюваної культури завдяки рухомій рамці та балансірному механізму.

Механізм навіски секцій обладнаний пристроями і конструктивними елементами гідросистеми подачі води 1 (рисунок 3) та гідросистеми подачі оливи 2.

Гідросистема подачі води оприскувача TETIS 24 (рисунок 4) – це сукупність робочих органів, обладнання, пристроїв та комунікацій, об'єднаних у єдину систему, яка забезпечує приготування розчину отрутохімкату, його внесення у відповідність із заданою нормою та промивання системи після закінчення роботи.

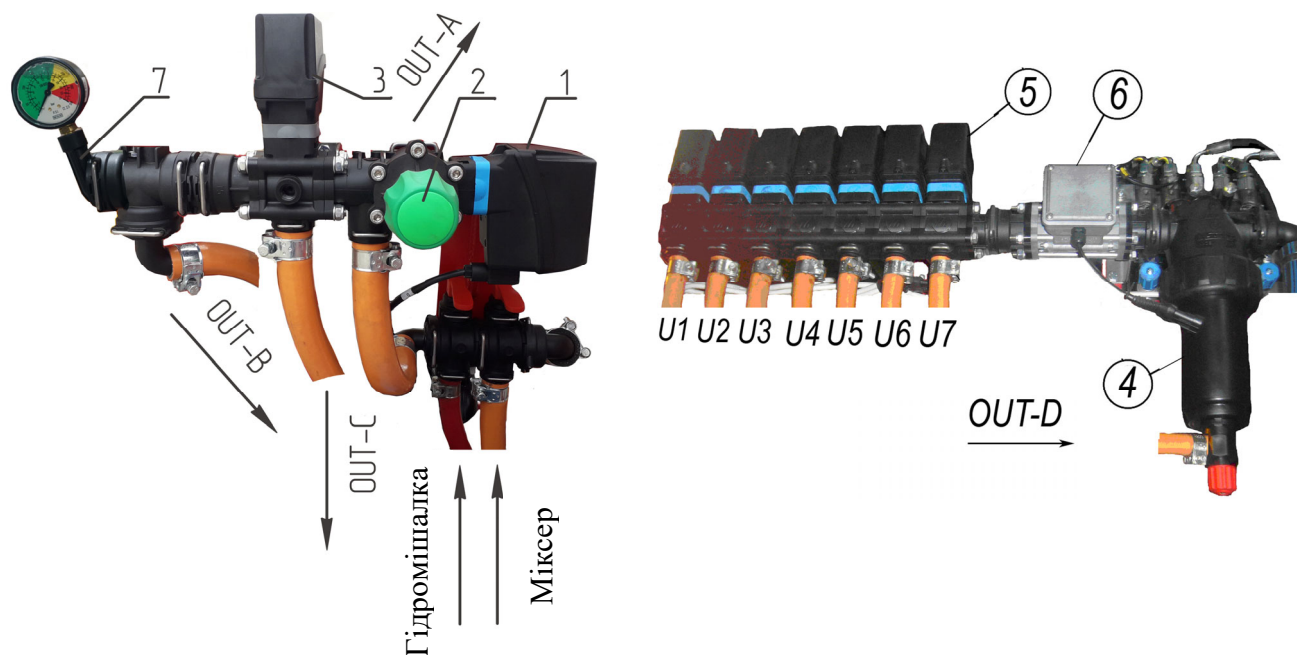
Рисунок 3. Механізм навіски секцій оприскувача TETIS 24:

- 1 – гідросистема подачі води (рисунок 4);
- 2 – гідросистема подачі оливи.

Елементами гідросистеми подачі води є електричні блоки керування з головним клапаном керування серії 471 (рисунок 5).

Рисунок 5. Електричні блоки керування з головним клапаном керування серії 471:

1 – мотор-редуктор головного клапана керування; 2 – клапан максимального тиску; 3 – пропорційний електромагнітний клапан; 4 – фільтр; 5 – електроклапани секцій штанги; 6 – витратомір; 7 – фланець манометра або з'єднання для датчика тиску; OUT A – злив клапана максимального тиску (розміщений ззаду клапана максимального тиску); OUT B – злив з компенсційних клапанів; OUT C – злив з пропорційного електромагнітного клапана; OUT D – злив з самоочисного фільтра; U1-U7 – виходи на секції штанги.

Мотор-редуктор 1 головного клапана керування (див. рисунок 5) керує відкриванням або закриттям головного клапана і, відповідно, подачею робочої рідини через систему.

Передача команди мотора-редуктора здійснюється спеціальним тумблером, розміщеним на пристрої керування блока (це може бути коробка керування чи комп'ютер).

- Клапан відкритий = рідина скеровується до контура споживання;
- Клапан закритий = рідина скеровується в цистерну; вступає в дію система відсмоктування (якщо передбачено конструкцією обприскувача).

Клапан максимального тиску 2 (див. рисунок 5) призначений для зливання зайвої рідини, коли тиск в системі досягає заданого значення.

Тиск можна регулювати вручну за допомогою спеціальної ручки. В залежності від того, якого максимального тиску досягає клапан, змінюється колір ручки.

Пропорціональний електромагнітний клапан 3 (див. рисунок 5) призначений для контролю тиску в гідросистемі вода під час обприскування. Клапан регулюють спеціальним тумблером, розміщеним на пристрої керування блоку. Він контролює тиск обприскування з врахуванням швидкості руху агрегату: якщо під час внесення отрутохімікату змінюється швидкість переміщення агрегату, об'єм рідини, яка розподіляється на одиницю площі (літри/гектар) залишається постійним.

Збільшення або зменшення витрати робочої рідини пропорційно числу обертів двигуна з допуском $\pm 20\%$.

Фільтр 4 (див. рисунок 5) захищає розпилювачі (форсунки) від забруднень, які з часом знижують ефективність фільтра. Якщо фільтр самоочисний, то частота промивання патрона фільтра знижується.

Електроклапани 5 секції штанг (див. рисунок 5) відкривають/закривають відповідну секцію штанги; у випадку секційних клапанів з каліброваними компенсаційними клапанами, останні забезпечують злив в бак зайвої рідини під час закривання секційного клапана.

Витратомір 6 (див. рисунок 5) призначений для контролю за витратами рідини, яка подається до штанг.

Фланець 7 (див. рисунок 5) манометра або з'єднання для датчика тиску служить кріпленням, на якому встановлюється манометр (датчик тиску), який показує робочий тиск в умовах відкритого положення головного клапана.

Повністю весь блок, в який входять мотор-редуктор головного клапана керування 1 і клапан максимального тиску 2, складають головний клапан керування серії 471.

На обприскувачах TETIS 24 можуть застосовуватися два різні варіанти розподілу технологічного матеріалу в гідросистемі подачі води в залежності від конструктивних елементів, які в неї входять.

- **Розподіл робочої рідини за постійного тиску:**

в гідросистемі подачі води відсутній пропорціональний клапан, тому функцію регулювання здійснює клапан максимального тиску, який присутній на головному клапані керування; після того, як був відрегульований робочий тиск, витрата робочої рідини залишається постійною. В цьому разі для забезпечення постійної витрати отрутохімікату на одиницю площі (л/га або GPA) швидкість руху агрегату повинна залишатися незмінною.

- **Розподіл робочої рідини, пропорційний частоті обертання колінчастого вала двигуна:**

Пропорціональний клапан, установлений в гідросистемі подачі води, гарантує обприскування рослин з постійним розподілом отрутохімікату на одиницю площі (л/га або GPA), навіть якщо швидкість руху агрегату змінюватиметься на $\pm 20\%$. Основна умова – при цьому повинна бути включена одна й та ж сама передача трактора.

Основні технічні характеристики окремих елементів (клапанів) гідросистеми подачі води наведено в таблиці 2.

Таблиця 2. Відповідність між деталями клапанів і максимальним тиском клапана

Тип клапана		Колір цоколя	Тиск		Примітка	
			Бар	PSI		
Головний серія 471-464		Чорний	10	145		
		Зелений	20	290		
		Голубий	30	435		
Максимального тиску серія 463-465		Чорний	10	145		
		Зелений	20	290		
		Голубий	30	435		
		Оранжевий	40	580		
		Червоний	50	725		
Пропорцій- нальний	Серія 463	Жовтий	40	580		
		Сірий	40	580	Тривалість відкриття/закриття 7 с	
	Серія 473	Жовтий	20	290	Тривалість відкриття/закриття 14 с	
		Сірий	20	290	Тривалість відкриття/закриття 7 с	
Секція штанги	Серія 463	Голубий	10	145	Перехідник шланга Ø19-25 мм	Перехідник шланга Ø3/4"-1" дюймів
			20	290	Перехідник шланга Ø10-13-16 мм	Перехідник шланга Ø3/4"-1/2"-5/8" дюймів
		Червоний	40	580		
	Серія 473	Голубий	20	290		

Міксер призначений для змішування рідких, порошкових та гранульованих хімікатів. Це окрема посудина, яка має об'єм 30 л, зверху обладнана відкидною кришкою 4 (рисунок 6), містить різного кольору крани 1, 2 та 3 керування потоками рідини для різних споживачів, а також важіль 5 подачі води на міксер, розміщений у нижній його частині.

Додатковим аксесуаром до міксера є «пістолет», який служить для перекачування в нього рідкого отрутохімікату.

Слід мати на увазі, що перемішування і промивання повинні здійснюватися в умовах закритого змішування, а тому необхідно працювати у засобах індивідуального захисту, дотримуватись рекомендацій та правил безпеки під час поводження з отрутохімікатами, які висвітлені на кожній тарі, в якій зберігався хімічний засіб.

Рисунок 6. Міксер (змішувач):

1, 2, 3 – крани керування потоками рідини;
4 – відкидна кришка; 5 – важіль подачі води на міксер.

Режими роботи міксера обумовлені необхідністю подачі робочої рідини до конкретного споживача чи промивання ємкостей. Так, під час включення крана 1 (див. рисунок 6) чорного кольору, вмикається сопло промивання бака після використання хімічного препарату. Під час включення крана 2 (див. рисунок 6) червоного кольору вмикається сопло набирання води і одночасного змішування рідини, порошкових і гранульованих хімікатів. Якщо включається клапан 3 (див. рисунок 6) жовтого кольору, то вмикається сопло промивання ємкості самого міксера.

Перед початком роботи з міксером необхідно включити тумблер головного клапана на моніторі керування «BRAVO 180 S» і запустити ВВП трактора. Потім можна включити важіль подачі води на міксер.

При цьому слід мати на увазі, що зліва змонтовано важіль 1 (рисунок 7), призначений для подачі води на гідромішалки, які забезпечують перемішування води з хімічним препаратом в основному баку. **Цей важіль повинен бути завжди включений.**

Рисунок 7. Положення важелів подачі води:

1 – важіль для подачі води на гідромішалки; 2 – важіль подачі води на міксер

З правої сторони змонтовано важіль 2, який служить для подачі води на міксер. **Він повинен бути включений тільки під час роботи з міксером.**

Для роботи міксера необхідно набрати в нього приблизно п'ять літрів води. Для цього потрібно повернути важіль для набирання води в міксер з великого бака в горизонтальне положення, як показано на рисунку 8, а. Після закачування в міксер необхідної кількості води, влити або засипати туди хімічний препарат.

Також хімічний препарат можна закачувати в ємкість міксер за допомогою «пістолета», який наявний у комплекті.

а)

б)

Рисунок 8. Положення важеля для закачування води в міксер з великого бака (а) і під час роботи з «пістолетом» або викачування води в основний бак (б)

Для цього потрібно розмістити тару з хімічним препаратом у стійке положення поряд з міксером. Потім потрібно відкрити кришку міксеру і з'єднати «пістолет» таким чином, щоб зубці всмоктувального патрубку були встановлені в отвори фільтра міксеру. Після цього треба натиснути на патрубок, що він добре приліг до фільтра. Потім встановіть важіль у вертикальне положення (див. рисунок 8, б) і встроміть наконечник «пістолета» в тару з хімічним препаратом, щоб почати перекачування його у міксер. В таке саме положення важіль встановлюють під час викачування з міксеру готового хімічного препарату в основний бак.

Розпилювальні наконечники (розпилювачі, форсунки) призначені для дозування і диспергування робочої рідини. На обприскувачі TETIS 24 розпилювання робочої рідини здійснюється гідравлічним способом під дією тиску, створюваного мембранно-поршневим насосом.

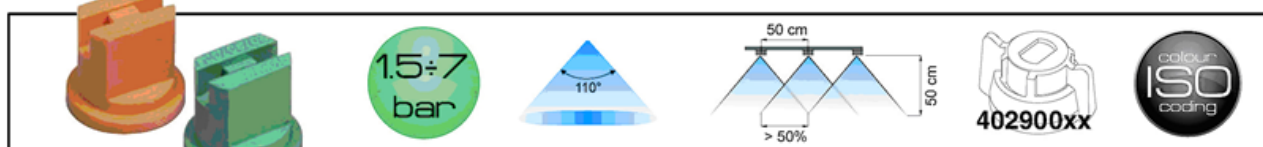
В трьохпозиційних тримачах розпилювачів обприскувача TETIS 24 встановлюються два типи розпилювачів – плоский факел. В третій тримач розпилювач не встановлюється (на його місці встановлена заглушка). В нього встановлюють розпилювач, який підходить до конкретних умов роботи і вибирається безпосередньо працівником.

Основними перевагами встановлених на обприскувачі розпилювачів є:

- постійне перекриття за широкого діапазону зміни тиску;
- постійний кут розпилу (110 град.) навіть під час зміни тиску, починаючи з одного Бара;
- знижує явище зносу крапель під час роботи під тиском 1-1,5 Бар і гарантує ефективне покриття вже за тиску 1,5 - 2 Бар;
- штампований корпус з Derlin, хімічно стійкого матеріалу;
- підходить для обробки гербіцидами, фунгіцидами та інсектицидами.

Детальні характеристики розпилювачів, які використовуються у обприскувачах TETIS 24 наведені в таблиці 3.

Таблиця 3. Типи розпилювачів та їх характеристики

код	bar	Розмір крапель	л/хв	л/га (відстань між розпилювачами на штанзі 50 см)							
				6 km/h	8 km/h	10 km/h	12 km/h	14 km/h	16 km/h	18 km/h	20 km/h
422WR11003	2	F	0.98	196	147	118	98	84	73	65	59
	3	F	1.20	240	180	144	120	103	90	80	72
	4	F	1.39	277	208	166	139	119	104	92	83
	5	F	1.55	310	232	186	155	133	116	103	93
	6	F	1.70	339	255	204	170	145	127	113	102
422WR11004	2	F	1.31	261	196	157	131	112	98	87	78
	3	F	1.60	320	240	192	160	137	120	107	96
	4	F	1.85	370	277	222	185	158	139	123	111
	5	F	2.07	413	310	248	207	177	155	138	124
	6	F	2.26	453	339	272	226	194	170	151	136

F– малий розмір крапель (0,119 ... 0,216 мм).

На штангах оприскувача розпилювачі розміщені з кроком 50 см. Вони встановлюються у трьохпозиційних тримачах (рисунок 9), які в свою чергу монтуються навпроти вихідних отворів, спеціально зроблених на штангах.

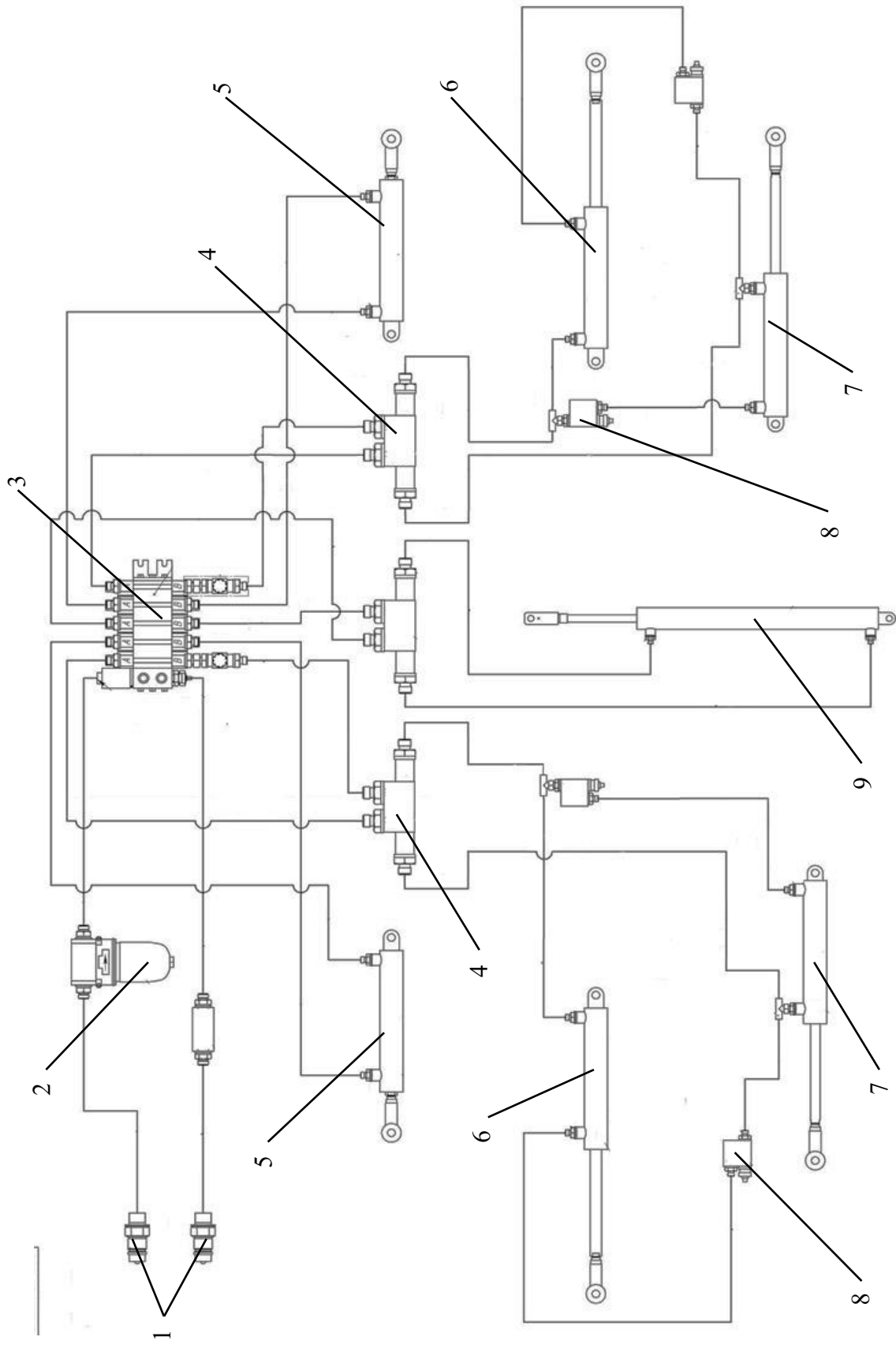
Для переведення в робочий стан одного із розпилювачів, необхідно вручну повернути тримач таким чином, щоб цей розпилювач був встановлений вертикально вниз.

Розпилювачі і фільтри (див. рисунок 9) потрібно щоденно промивати. Таку процедуру необхідно проводити і у випадку відмови в обприскуванні, а після довготривалої експлуатації обприскувача треба виконати технічне обслуговування усіх тримачів розпилювачів.

Гідросистема подачі оливи (рисунок 10) призначена для керування роботою секцій штанг обприскувача TETIS 24, а саме їх переведення у робоче або транспортне положення та регулювання висоти встановлення штанг під час внесення отрутохімкатів.

Рисунок 9. Тримач розпилювачів

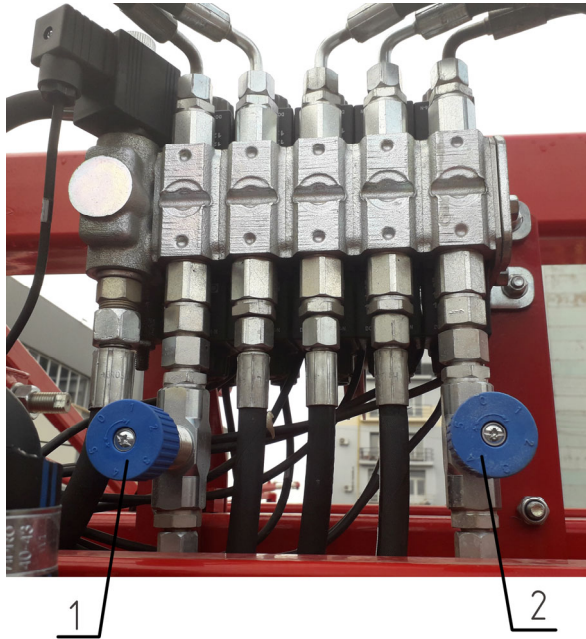

Рисунок 10. Гідросистема подачі оливи обприскувача TETIS 24:

1 – швидкокороз’ємні муфти; 2 – фільтр для оливи; 3 – розподільник для оливи; 4 – електромагнітні клапани; 5, 6, 7 – гідроциліндри керування штангами секцій; 8 – переливні секції; 9 – гідроциліндр вертикального переміщення рухомої рамки.

Гідросистема подачі оливи обприскувача TETIS 24 містить фільтр для оливи 2, центральний гідророзподільник 3, електромагнітні клапани 4, переливні секції 8 та гідроциліндри 5, 6 і 7 горизонтального переміщення штанг і гідроциліндр 9 вертикального переміщення рухомої рамки, які з'єднані між собою гідрокомунікаціями. Гідросистема подачі оливи обприскувача з'єднується з роздільно-агрегатною гідросистемою енергетичного засобу через швидко-роз'ємні муфти 1.

Центральний гідророзподільник обладнаний дроселями 1 (рисунок 11) і 2, якими регулюють швидкість складання/розкладання штанг секцій.

Рисунок 11. Центральний гідророзподільник

Під час повертання маховиків дроселів 1 і 2 за годинниковою стрілкою (вгвинчування) швидкість потоку робочої рідини зменшується. Якщо вказані маховики дроселів повертати проти годинникової стрілки (вигвинчування) швидкість потоку робочої рідини збільшується.